

පසුගියදා අප අතර සිටින යොවන නිර්මාණකරුවකු වන තරංග දන්දෙහිය හේ "රාසීය දෙවියෝ" දේශපාලන ජන ප්‍රගයනය වේදිකා ගතවුණා. සිනාවක රාජසිංහ රජ සමය පසුබිම් කරගෙන නිර්මාණය වුණ මේ වේදිකා නාට්‍යයේ සාහිත්‍ය අධ්‍යක්ෂණය කළේ අප අතර සිටින තවත් එක් නිර්මාණශීලී යොවනෙකි. ඒ තරුපති මුණසිංහ සාහිත්‍ය වේදියායි. අතීත සිනාවක රාජධානියේ කේන්ද්‍රස්ථානය වුණ වර්තමාන අවසංසාදයේ ප්‍රදේශයේ ඉපදුණ මාතාවකගේ පුතුවන කෙනෙකු ලෙසින් දිවංගත මස්පිත් මුණසිංහ ප්‍රවීණ සාහිත්‍යවේදියාණන්ට දැව උපන් තරුපති නිර්මාණකරුවාණන් සමගින් එක්වන්නට අප ඉඩමුවක් ලබා ගත්තා. ඒ වේදිකා නාට්‍ය සාහිත්‍ය නිර්මාණකරණය ගැන කතිකාවක සාකච්ඡාවටයි.

"වේදිකා නාට්‍යවලට විතරක් නෙවෙයි, සිනමාවේදී පවා නිර්මාණකරුවන් පොදුවේ පිහිටන මුලික කේන්ද්‍ර ලේඛන කරන කලාකරුන් නොදැකී කියලා මම හිතන්න" තරුපති සිය ගඟ අදි කලා.

"සාහිත්‍ය සදහා 'අනන්ත', 'අනන්ත' හාද දෙවර්ගයයි. මුලිකව භාවිතා කෙරෙන්නේ, 'අනන්ත' කියන්නේ ඇසෙන හාද, 'අනන්ත' කියන්නේ ඇසෙන්නේ තැනී හාද."

අන්තර්ගම නිර්මාණකරුවකුගේ හෝ සාමාන්‍ය අයෙකුගේ සිතෙහි නැගෙවන, ඒත් පිටට කියාගන්නට නොහැකි, එනම් නන්දනම් නොකියවෙන, ඇසෙන්නේ තැනී හාදයි 'අනන්ත' හාදය කියලා කියන්නේ. පද රචනාවේදී තිබෙන්නියාකුගේ සිතේ ඇතැම් විට මේ අනන්ත තනුවක් නිර්මාණය වෙනවා. ඒ අනුවයි පද ලියැවෙන්නේ. තමන් ඒ තනුව කියලා පෙන්වන්න බොහෝ දෙනෙකුට නැතිනිටත් නෑ. ඉතින් කියා නොපෙන්වන තනු 'අනන්ත තනුවක්' බවට පත් වෙනවා. ඒ අප අන්වේදිකා ආකාරයේ කියැවෙන්නේ. අපි බලමු තරුපතියන් අදහස්.

"වේදිකා හෝ සිනමා සාහිත්‍යයේදී සාහිත්‍ය භාවිතාව 'අනන්ත' හා 'අනන්ත' කියන හාද ඉක්මවා යනවා. කතට මගීර් වාගේම අමීගිර් දෙයක් වුණත් කොටු විදියට ද අමීගිර් විදියට ඉදිරිපත් කරන්නේ " කියන එක සොයා ගෙන යන්න සිද්ධි වෙනවා. අපි සාහිත්‍ය කියලා කියන්නේ මගීර් දේ විතරක්ම නෙවෙයිනේ. වේදිකාවේදී රංගන ශිල්පියාණන් අත්වලට අත්වලින් ගන්නවා නම් එතන අධ්‍යක්ෂකවරයාට වගේම සාහිත්‍ය අධ්‍යක්ෂකවරයාටත් වැඩ කොටසක් තියෙනවා. ඒ විරාමය සමස්ත නිර්මාණයේම රඳමුට බාධාවක් වෙන්න පුළුවන්. එතෙක්දී සාහිත්‍ය අධ්‍යක්ෂකවරයා 'අනන්ත හාද', කියන තැනින් මිදිලා වෙන දුරකට යනවා. ඒ වේලාවේ වේදිකාවේ ඉන්න ඒ රංගන

සාහිත්‍ය නිර්මාණකරුවෙකුගේ වගකීම. ආචාර්ය ප්‍රේමසිරි කේශවරයන් 70 දශකයේදී වේදිකා නාට්‍ය වෙනුවෙන් කරපු සාහිත්‍ය නිර්මාණ මේ 'අනන්ත' හාදයත් එක්ක සම්බන්ධයි කියලා මට හිතෙන්නේ. කතට ඇසෙන්නේ තැනී නෑදි මතු කතට ඇසෙන නෑදි බවට පත් කලා. ප්‍රේමසිරියාගේ මුලදී ඒක විකල්ප අමාරු වුනත් කේශවරයා මාරුට, අධ්‍යක්ෂකවරයාට වඩා ඉදිරියෙන් හිදිමින් ඒ දේ කලා. සිනමාවේදී පවා අධ්‍යක්ෂකවරයාට වඩා ඉදිරියෙන් අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ නිර්මාණ දුටුවා. 1956 මහමේ නාට්‍යයේ ගෙවන කාලය තත්තම එච්. එච්. ඩණ්ඩාර, කේශවරයා ඇල්විට්ටනල, ලයනල් අල්ගම, එඩ්වින් සමරේවරුණ, ප්‍රේමරත්න, මස්පිත් මුණසිංහ වාගේ සාහිත්‍යවේදීන් වේදිකා සාහිත්‍යයේදී ආනන්ත හාදයත් එකක කොහොමද අපි මේ ගැන යන්නේ කියන එක තිතරම් සොයා බැලුවා. "

"මේ නිර්මාණ ගැන විවර්ය කරන කොට ඇතැම්



# පුංචි සහදියේ

ශිල්පියාගේ භූමිකාව අනුව ඒ සිවේ ඇතිවෙන සිදුවීම්, ඒ පර්යන්තය වගේ දේවල් සාහිත්‍ය නිර්මාපකයාගේ අවධානයට ලක් වෙනවා. ඒ දේවල් සාහිත්‍ය කොටස් විදියට ඉදිරිපත් කිරීමයි

පුංචි සහදියේ පුංචි ලමයින්ගේ පුංචි සිනා ගඟ යටි දෙන්නේ පුංචි මණ්ඩියේ පුංචි ගැසෙන්නේ රණ්ඩු කරන්නෙක් අපිපව්වී.....!

බක්කි කරන්නේ මං යනවා අකුරු කරන්නට ඉස්කෝලේ ගෙපිඳි හඬදී ඉබ්දෙනවා පුංචි ධාරවත් මග දැනේ

මාත් හෙට ඉලුන් පයින්ගම යන්නම් අපිපව්වී - මයේ අපිපව්වී....

පන්නි කාමරේ මං ගැටලු ඇයි ඉන්නේ ඉස්සවනින් වාර විනාගේ පළවෙහිකා අන්නිම පේළියේ - සෑම වේලේ

මාත් හෙට ඉලුන් එනෙන්නට යන්නම් අපිපව්වී - මයේ අපිපව්වී.....

අයට ඉදිරියට ගෙන ආවා වගේම සමහර අය ගැන නොපලකා හැරුණා. ඒත් ඒ නැමුණෙම දැකගත්තා සැලකිල්ලට ගන්න ඕන කියන එකයි මගේ නම් අදහස. ඒ දේවල් එනම වුණ විවරකයින්ගේ නොදැනුවත්කම නිසා. "

"විශේෂයෙන්ම බටහිර සාහිත්‍ය කොහොමද යොද ගන්නේ කියන එක වැදගත්. ප්‍රේමරත්න මහත්තයා බටහිර සාහිත්‍ය අසුරු කලා. මගේ පියා, මස්පිත් මුණසිංහ නමරත් දුටු ඒක කලා. කේශවරයා මාරුටය ඒ අතර මුලිකයා බවට පත්වුණා. උදාහරණයක් විදියට වැයිලින් එකක බෝ එකක් ඉගැලට ගෙනයාමත් ඉගැල ඉලුන් පතලට ගෙනයාමත් ඇතුළේ ඇත කොටු විදියට ද බර කරන්න ඕන කියන එක, අසන්නට ඒ දේවල් කොටු විදියටද ඇසෙන්නේ කියන එක වාගේ දේවල් පවා සැලකිල්ලට ලක්වුණා. ඒක වාදකයින් - ැත් නොද අනන්තයක් වුණා.

අපේ කලාපය ඉක්මවා ගිහිනි ලෝකයේ අතින් කලාවල සාහිත්‍ය භාවිතය ගැන මීළඟට අපගේ අවධානය යොමුවුණා.

"අපේ සාහිත්‍යවේදීන් බොහෝ දෙනෙක් ඉන්දියානු සාහිත්‍යයේ පෝෂණය වුණ අය. පස්සේ වෙනත් කලාප වලටත් ඒ අයගේ අවධානය යොමු වුණා. ලෝකයේ විවිධ සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදායන් අපි හදුනාගන්නේ කොහොමද කියන එක වැදගත් වෙනවා. ස්වර ස්පන්ධයේ ආරෝපණ, අවරෝපණ අනුච්චිවල එක එක සම්ප්‍රදායන්ගේ යොදන්නේ එක එක විදියට. හැරේරුණත්, අරාබි, ප්‍රංස් , ප්‍රිප්පි, ප්‍රංස්මයිනස් වාගේ සාහිත්‍ය ක්‍රමවල එන කැහිල්ල ස්වර පිහිටවන විදිය එකිනෙකට වෙනස්. ඉන්දියානු සාහිත්‍යයේ සාහි විකල්ප ජනිතයන් තියෙනවා. ස්වර ස්පන්ධයක මොන ස්වරද අපට



වැසියන් අපගේනේ කියන එක අපට හදාගන්න පුළුවන්. ගෙන කාලයේ නිර්මාණවල කොහොම බෙරය අපේ නිර්මාණවලදී යොද ගන්නා. මේක අප්‍රිකානු වාද්‍ය භාණ්ඩයක්. පසුගිය කාලයේ අපේ සිනමාවේ ඔපෙරාවලට සමාන නිර්මාණ අත්තන ලැබුණා. 'අඩා' වැනි විකල්පවලට බටහිරින් එනා ගිය හාද මාලාවල් අත්තන ලැබුණා. භාවිතව ඇතුළේ මීනම සාහිත්‍ය සෙලයක් අරගෙන අදාල මුලික ස්වර ස්පන්ධය ඇසුරින් නිර්මාණ කරන්න පුළුවන්. ඒ අනුව මෙතෙක් අපි කල නිර්මාණ වලට වඩා වෙනස් දෙයක් බිහි වෙතවා. ඉන්දියානු සම්ප්‍රදායේ සිර හොච් වෙතන් දේවල් ගැනත් අපේ අවධානය යොමු විය යුතුයි. උදාහරණයක් ගන්නොත් ස්පාඤ්ඤයේ ජලමංචෝ සාහිත්‍යයට අරාබි සාහිත්‍යයේ ලක්ෂණ තියෙනවා. ලෝකයේ සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදායන්ට ලොකු බලපෑමක් කලා අරාබි සාහිත්‍යය. ඉන්දියානු සාහිත්‍යය මුල අරාබිය."

"අපේ රටට බොද්ධාගමත් එක්ක හොදින්ම ගැලපුනේ ඉන්දියානු සංගීතය. ඒ නිසාම අපි ඒ තුල සිටගන වුණා. ඊස් සිල්වන් අහනකොට ඒ ගැන හොඳා බලන්න ගියේ නෑ. අද රොක් සාහිත්‍යයේ අගනැත ඉන්න එම්නෙම් වගේ අයගේ දේවල් සමාන්තරව ඉගෙන ගන්නවානම්, අවධානයට ලක් වෙතවා නම් අපි ඒ දේවල් වලින් අරගෙන තියෙන්නේ මොනවාද කියන එක තේරුම් ගන්න පුළුවන් වෙනවා. එමිනෙම්මේ ගිගවම මතු කැහෙච් හරඹයක් දක්වනවා. සමහර පද නෑදි රසය උපදින විදියට, "රයිම්" වෙනවා. ගීතයේ රස සන්කාරය ඉතා වැදගත්" තරුපති හැටිතුණා.

සාහිත්‍ය පද රචනයේදීත් නෑදි රසය ඉපදවෙන ආකාරයට විවහර යොද ගැනෙනවා. මේ දේවල් අපගේ ජන කවියේ පවා දකින්නට ලැබෙනවා

තවත් මේ ආකාරයෙන්ම සැර කතාබහක සොදෙන්නට ඉබ් ඉතිරි කරගනිමින් අපගේ කතිකාව එතෙතීන් ගිම කළේ 'ගි සඳුවේ' පාඨකයින් වෙනුවෙන් තරුපති යොවනියේ සාහිත්‍යවේදියාට කුඩා පුදමිනි.

මෑතකදී මෙල්බර්න් ළමා ගායිකාවක වෙනුවෙන් තරුපති මුණසිංහගේ සාහිත්‍ය නිර්මාණය කල ගීතය පද පෙළකින් මෙවර ගී සඳුවේ සැර-සෙහවා. පහළපොස් ගැටිද ළමා ගායිකා හසිනි ඉලගංගර්ග බෙරක් ගී නොසැල් ගයි ස්කූල් (NOSSAL HIGH SCHOOL) පාසැලේ නව වන ශ්‍රේණියේ දැරූයක්. ඇය තරුපති මුණසිංහගේ සාහිත්‍ය හදුන්වන්නීය.

පද රචනාවට ගිහිතන වුයේ අප කුඩා කාලයේ අපිස්සාවේදීල සිනාවක මහා විද්‍යාලයට පාසැල් ගිය කාලයේ වු අත්දැකීමක්. ඒ කාලයේ කුඩා අප පාසැල් ගියේ බක්කි කරන්නෙකිත්. සැතපුම්කට වැඩි දුරක් යා යුතු වු බොරළු පාලේ බක්කි කරන්නෙකන් අප පාසැල් යැදී ඇප්ම පන්නියේ සිටි අපගේ ධාරවෙන් පාසැල් ගියේ පයිනි. මේ පදමාලාවේ විදියටම අපත් පයිනි යන්නට පියාගෙන් කල ඉල්ලීමට අපට ඉඩ ලැබුණා. මීට 36 වසරකට පෙර මිය ගිය පියාණන් අපහට කියැවීමට ගෙනැවිත් දුන් මුල්ම නව කතාවයි. ටී.බී. ඉලගංගර් ගුරුන්නේ 'අඬු යාලුවෝ' ළමා කතාවකි. සමානාත්මතාවය පිලිබදව සිතුවල රෝපණය කල එවන් නවකතාවක තේමාව මෙම පදමාලාවට ගැබ් කරවන්නට අප උත්සාහ කලා.

සිනාවක රාජධානී පර්යන්තය වස්තු විප්කරගේ නිර්මාණයකට එම පර්යන්තයේ සුලු විදී අපට එකතු වන්නට ලැබීමත්, ඊට සිතුවීම් ශක්තියක් කල ග්‍රන්ථ කථනාවරුගේ වාසනමත්ම යුත් දැරූයක් ගායනයෙන් එක් විමත් දෙවොපනන සිද්ධියක් නොවේද?

15 වන පිටුවේ

රියානු අධිකාරක සහතික පත්‍ර විනාගයට සිංහල නාට්‍ය විෂයයක් ලෙස පෙනී සිටීමට අපස්ථව උදාකර ලීමට සමත් වුවාය. මෙල්බර්න් ගී වික්-රියානු අධිකාරක සහතික පත්‍ර විනාගයට සිංහල නාට්‍ය ඉතෙවු පුටම ගුරුවරයා වු ලියනාරවීචි මාතාව සිය කාලය, ශ්‍රමය හා සම්පත් සිය සියු දැර-දැරූයන් වෙනුවෙන් වැය කොට මිලිනට උපස්ථ ප්‍රතිඵල අත් කර දීමට අප කැප වුවාය.

සිංහල සංස්කෘතික හා ප්‍රජා සංවිධානය තුලින් සමාජ සේවයට අප කැප වු ලියනාරවීචි මාතාව මෙල්බර්න් ගී වේදිකා ගත කල බොහෝ නිර්මාණ කටයුතුවලට සිය හොමයුරු දායකත්වය ලබා දුන්නාය. එස්.ඩී.එල්. ප්‍රජා ගුවන් විදුලි සේවයේ ආරම්භක නිවේදකවක වු ලියනාරවීචි ගිනිකිසිය මහජන නිවේදකවක වශයෙන් ද සිය දක්ෂම පුද්ගලයක කලාය.

අවිවාක සමාජ සේවකවත් ලෙස ඔබ තිදෙනා ගත කල ආදිර්ශමත් සීඝ්‍රයට මේ වදන් උපහාරයක් ම වේවා.

(සේන රූ 29 වන පිටුවේ)

## ශ්‍රීනාත් මද්දමගේ



පැලඳ පට සළු විසිතුරු කුමාරයාගේ ලහැවෙයි සොච්ච දුවන්න නන්න කුන්දු පනින්න නුවන්ලේ දුගලන්න නඩිනනා හිතැහෙන්න තැනිට අවසර...

සළු පිලි පළු වේවිදු දුනුවිලේ නැතැවි දුටුවරණ වේවිදු... රන්මාල හිලිගේදු කැඩෙවිදු හැනිවේදු සියලියෙන් හුදකලාවි සිටි කුමරිදු ආසිපිය ගෙලන්නත් නෑ හිදුහසක් නම්...

අන්නේ අමී... මේ විසිතුරු ඇඳුම් වල තුට්ටුවක විවිනාකමක් නෑ නේද? මේ පොළොවේ දුටුවලෙන් අප වෙන්න කර මිහිස්සමෙම ආදරය උණුසුමින් දිලෙන මේ විසල් සැණකෙලි බිමේ එලිපන්නටවත් පා තියන්නට අපට ඉඩ නොදෙන්නේ නම්....?

The child who is decked with prince's robes and who has jewelled chains round his neck loses all pleasure in his play; his dress hampers him at every step.

In fear that it may be frayed, or stained with dust he keeps himself from the world, and is afraid even to move.

Mother, it is no gain, thy bondage of finery, if it keep one shut off from the healthful dust of the earth, if it rob one of the right of entrance to the great fair of common human life.

හික්කුණාත් නාගෝභයන්ගේ ගීතාංජලී කාව්‍යයේ ඉගීඩී පරිවර්තනයේ පදනමකින් අනුච්චිතයකි.

## රන්සිරිමල් ප්‍රනාන්දු